

בתי המשפט

002225/04 א		בית משפט השלום ראשון לציון	
04/04/2006	תאריך:	כב' השופטת ד"ר איריס סורוקר	בפני:

	הורוביץ הפקות בע"מ	בעניין:
<u>התובעת</u>	עו"ד ששון שוורץ אורנה	ע"י ב"כ
	נגד	
	1. כלל חברה לביטוח בע"מ	
	2. חורב אלי	
<u>הנתבעים</u>	עו"ד ורד וינשטוק	ע"י ב"כ

פסק דין

העובדות הרלבנטיות וטענות הצדדים

1. התובעת עתרה לחייב את חברת הביטוח (הנתבעת 1) בתשלום תגמולי ביטוח לפי פוליסה לביטוח סיכוני פריצה, וזאת בגין פריצה וגניבת רכוש ממשרדה (ארוע מיום 16.8.2003).
הנתבעת חלקה על עצם החבות, בטענה כפולה: ראשית, תביעת המבוטחת לוקה במרמה, מחמת שנכללו בה פריטים שכלל לא נגנבו; שנית, החייגן במערכת האזעקה שבמשרד לא פעל. על כן, לפי הנתען, נכשלה המבוטחת מלעמוד בדרישת המיגון, המהווה תנאי לכיסוי הביטוחי. לצד המחלוקת בשאלת החבות, חלקו הצדדים גם בשאלת הנוק.
2. התובעת הוסיפה ותבעה פיצוי בגין הפסד הכנסה, אשר לפי הנתען נגרם לה מחמת מחדל הנתבעת לפצותה בערכי כינון ובתכוף לאחר הפריצה. התובעת דרשה לפצותה גם בגין הוצאות-יתר שנגרמו לה מחמת דרישות לשיפור המיגון בעקבות הפריצה. בענין זה טענה התובעת, כי דרישות המיגון המוגברות, שהציג בפניה סוכן הביטוח (נתבע 2), לא הוו תנאי לכיסוי הביטוחי וממילא לא היה מקום לדרוש ממנה לבצען.
3. מטעם התובעת העידו מר מרדי (גבי) הורוביץ ומר ארדן (מיקי) הורוביץ, בעלים ומנהלים. כן העידו גבי כוכבה (כוכלי) בן יוסף (שכירה אצל התובעת בעת הרלבנטית), מר יורם יוסוב (מתקין מערכת האזעקה במשרד), ורו"ח שמואל שלזק (בשאלת הפסד ההכנסה). מטעם הנתבעים העידו הנתבע 2 (סוכן הביטוח), החתם מר אבי מועלם, מומחה המיגון מר אורן פלד, השמאי מר אבי שיינר וכן רו"ח אלי זייתוני (בשאלת הפסד ההכנסה). המצהירים

נחקרו בפני (ממושכות) ואני סבורה כי עלה בידי לגבש ממצאים רלבנטיים ולמשוך מסקנות עובדתיות. להלן אדון בשאלות המתעוררות.

היקף הגניבה

4. משרד התובעת נפרץ ביום 16.8.2003. מערכת האזעקה נדרכה על ידי המבוטחת בטרם הארוע - ביום 14.8.2003 (יום חמישי), בשעה 18:46, לאחר סיום העבודה (ר' חוות דעתו של מר פלד, ס' 4.5; וכן ס' 3 לתצהיר מיקי הורוביץ). הפריצה ארעה בשבת לפנות בקר. הפורצים חדרו מחלון החדר שבאזור 3 (ר' "אופן החדירה" בחוות דעתו של שמאי חברת הביטוח, מר שיינר; וכן עדותו של מר יוסוב מטעם התובעים, פרוטוקול מיום 2.11.2005 ע' 11 ש' 21-24). האזעקה צפרה ביום 16.8.2003 בשעה 3:57 בעקבות גילוי באזור 3. מיד לאחר מכן, בשעה 3:58, נרשם גילוי גם באזור 2 (ר' חוות דעתו של מומחה המיגון מטעם הנתבעת, מר פלד, ס' 4.5). הפורצים יצאו מהחלון שדרכו נכנסו, באזור 3 (למשל, עדותו של מר יוסוב מטעם התובעת, ע' 11 ש' 29-30). המערכת כותבת בבקרו של יום א', עם הגעתו של מר גבי הורוביץ למשרד (ס' 4.5 לחוות דעתו של מר פלד; ס' 12 לתצהירו של מר גבי הורוביץ).

5. הצדדים חלקו בשאלה העובדתית, אם בוצעה גניבה מאזור 4 שבמשרד (החדר של מר גבי הורוביץ והחדר של גבי כוכי בן יוסף). הנתבעת הציגה את חוות דעתו של מומחה האזעקות, מר פלד, אשר בדק את זכרונות המערכת באמצעות חדירה ממוחשבת לתוכנת מערכת האזעקות (ס' 4.5 לחוות דעתו). בזכרון נרשמו גילויים באזורים 2 ו-3, אך לא נרשם כל גילוי מאזור 4. מר פלד חיווה דעתו:

"לא בוצעה חדירה למשרד של גבי ולמשרד שצמוד אליו. חדירה למשרדים אלו היתה גורמת להפעלת אזור 4 שלא פעל במהלך הארוע" (ס' 5.3 לחוות דעתו).

6. מר פלד בדק את תקינות הגלאים שבאזור 4 -- ומצאם תקינים (ס' 4.5 לחוות דעתו). על כן שלל את האפשרות, כי גלאים אלה לא פעלו מחמת תקלה. על הרקע הזה נדחתה תביעת התגמולים של התובעת, בכל הקשור לפרטי הרכוש שלפי הנטען לא נגנבו: מחשב פנטיום ושני מחשבי power pc (ר' הפרקים "דרישה והערכה" וכן "הסברים" בחוות דעתו של השמאי מר שיינר).

7. מר פלד חזר על תיאור ממצאיו בחקירתו בפני (פרוטוקול מיום 29.12.2005 ע' 47 - 52). מר פלד התמודד היטב עם השאלות שהוצגו לו בחקירה הנגדית, ענה באופן בהיר ועקבי, והותיר רושם מקצועי ואמין.

8. מר יורם יוסוב, מתקין האזעקה במשרדי התובעת, הציע שתי אפשרויות לגניבה מאזור 4, גם ללא הפעלת הגלאים: (א) התחמקות מהגלאי -- "אין ספק כי הפורצים יכלו לקחת

ציוד מחדרים אלו תוך בריחה מטווח הגלאים בלא שהמערכת תאתרם" (ס' 11 לתצהירו); (ב) גלאי רדום -- "בטמפרטורות גבוהות קיים מושג גלאי נרדם, דהיינו הגלאי גם בהיותו תקין לחלוטין אינו פעיל ונרדם במשמרתו" (ס' 13 לתצהירו). בחנתי את שתי טענות אלה, ואין בידי לקבלן. להלן אנמק מסקנה עובדתית זו.

9. בענין "בריחה" מטווח הגלאים -- מר יוסוב העיד כי התקין את גלאי אזור 4 מעל משקוף דלת הכניסה, ולכיוון החלונות שממול (פרוטוקול מיום 2.11.2005 ע' 13 ש' 13). תמונת הגלאי בחדר של כוכי הוגשה (במצורף לחוות דעתו של מר פלד), והגלאי אמנם נראה בה בפינת הקירות והתקרה. מר יוסוב הסביר, כי הגלאי כוון "מתוך העסק לחוץ העסק" (ע' 16 ש' 9). לשיטתו, אם נכנסים לחדר דרך הדלת, "יש חלק של מטר ומשהו קטע מת" (ע' 13 ש' 15). לדעתו, הפורץ יכול היה להכנס שפוף לתוך החדר, להגיע אל שולחן המחשב בהליכה שפופה, לצאת עם המחשב בהליכה שפופה ולצאת דרך חלון החדר שבאזור 3 (פרוטוקול ע' 14 ש' 6-11):

"ת. מתחת לגובה הגלאי, מספיק התכופפות של גובה מטר מהרצפה. מעל גובה מטר הגלאי צפוי לגלות. גם אם יש את כל התנאים שהגלאי יגלה כמו שצריך, במטר הראשון מהכניסה מהדלת הוא לא יגלה. ש. הפריטים שנגנבו הם לא קטנים, אלא מחשבים כבדים. אפשר להניח שלא זחלו על הרצפה.

ת. אני מסכים. אפשר היה להגיע לעמדת של המחשב שפוף ללא גילוי של הגלאי, גם להוציאו לאחר מכן בזחילה" (ר' גם עדותו בע' 16 ש' 8-25).

10. תיזה זו היא חסרת הגיון ודינה להדחות. טווח הזמן שעמד לרשות הפורצים הוא 4 דקות בלבד: צופרי האזעקה מתוכנתים לפעול למשך 4 דקות מן הגילוי, ולאחר מכן יפעלו פעם נוספת אם נוצר גילוי נוסף (ר', למשל, עדותו של מר יוסוב, ע' 13, ש' 5-1). במקרה דנא, הצופרים הופעלו פעם אחת בלבד. האזעקה לא נשמעה פעם נוספת, מחמת שהגלאים לא רשמו כל גילוי נוסף. מכאן המסקנה, כי משך שהית הפורצים במשרד ארך 4 דקות לכל היותר (ס' 5.2.2 לחוות דעתו של מר פלד וכן בחקירתו, פרוטוקול ע' 51 ש' 28-25; ר' גם עדותו של מר יוסוב, פרוטוקול ע' 12 ש' 16-17; ע' 16 ש' 16-19).

11. 4 דקות הן זמן קצר יחסית. על מנת לנקוט בהליכה שפופה, היה על הפורץ לדעת מראש או להניח, כי הגלאי כוון כלפי החלונות, באופן שיחמיץ קליטה של הנכנס דרך הדלת. יש לשים לב, כי הגלאי מוקם מעל דלת הכניסה, באופן המוסתר מעיני המתבונן מבחוץ. בנוסף, יש להתחשב בכך שמדובר במחשבים, ולא בפריטים קטנים או קלים. לפי התיזה שהציע מר יוסוב, הפורץ צריך היה לשאתם אל מחוץ לחדר "בזחילה", ולהספיק לעזוב את המקום דרך חלון חדר 3. האפשרות כי תשריט דמיוני זה התרחש -- והכל בתוך 4 דקות -- נראית רחוקה ביותר. גם מר יוסוב הסכים: "זה יצא מקרי בהחלט, הפורץ לא יכל לחשוב על כך" (ע' 16 ש' 11-13).

12. זאת ועוד: אין מחלוקת כי צופרי האזעקה צפרו בעקבות החדירה מן החלון שבאזור 3 (שהרי נרשם גילוי, והאזעקה הופעלה). בנסיבות אלה אין כל הגיון בהנחה, לפיה ביקש הפורץ להסוות, כביכול, את חדירתו לאזור 4. אם ממילא האזעקה כבר מרעישה, מה לו כי יזחל במטרה למנוע הפעלה של גלאי נוסף?

13. בענין הגלאי הרדום -- גם טענה זו דינה להדחות. אין מחלוקת, כי הגלאי באזור 4 והגלאי שבאזור 2 הם מאותו סוג: 10MH (עדותו של מר יוסוב, ע' 12, ש' 23-24). אין מחלוקת כי הגלאי שבאזור 2 פעל (עדותו של מר יוסוב, ע' 12 ש' 8-9). מדוע להניח כי דווקא הגלאי שבאזור 4 "נרדם", בעוד שאחיו התאום מן האזור הסמוך פעל גם פעל?

14. זאת ועוד: מן הראיות עולה, כי מדובר בגלאי שתוכנן לעבוד בטווח טמפרטורה רחב יחסית. מר פלד ציין כי הטווח נע בין מינוס 20 מעלות ועד פלוס 60 מעלות (פרוטוקול ע' 48 ש' 2). אף אם אקבל את גרסתו של מר יוסוב, לפיה הטווח הוא רק עד +50 מעלות, וכי כבר ב- 40 מעלות צפויה ירידה ברמת הפעילות (פרוטוקול ע' 13 ש' 17-18, ש' 20-22) -- עדיין אין בסיס להנחה ריאלית, לפיה הטמפרטורה במקום נסקה בעת הפריצה לגובה כה רב. הארוע אמנם התרחש בחודש אוגוסט, ואולם השעה היתה 4 לפנות בקר לערך – טרם זריחת החמה. מדובר במבנה בטון, להבדיל מ"מחסנים ששם הגגות עשויים פחים", או "קונטיינרים או מחסנים סגורים" (עדותו של מר פלד, פרוטוקול ע' 48 ש' 27-29; ע' 51 ש' 12). האפשרות כי הטמפרטורה במשרד התובעת הגיעה לגובה של 40 מעלות חום בשעה זו - נראית רחוקה ובלתי מציאותית.

15. אוסיף עוד, כי מר פלד שלל את האפשרות, לפיה הגלאי שבחדר 4 נוטרל על ידי הפורצים. מר פלד ציין, כי אמנם ניתן להסתיר את הגלאי על ידי חומר מנטרל (כגון פוליגל או זכוכית), ואולם "ברגע שאוריד את המסתור יהיה זיהוי" (ע' 52 ש' 9-11). בנוסף, פעולה כזו דורשת תחכום, שכן הפורץ "צריך להגיע מתחת למשקוף ולנסות להסתיר", וזאת כאשר הוא "עומד על קצות האצבעות" (שם, ע' 9-15). שוב יש לזכור, כי בעת הפריצה האזעקה כבר צפרה. אין הגיון להניח, כי הפורצים ביקשו להסוות דווקא את כניסתם לאזור 4, בעת שהאזעקה צופרת.

16. התובעת טענה, כי אין לסמוך על השחזור שביצע מר פלד, מחמת שאין לו ביטוי בדו"ח מערכת האזעקה (ע' 11 לסיכומיה). טענה זו מחמיצה את העובדה, כי בדו"ח מופיעה "אזעקה" אך ורק באזורים 2 ו-3 וכי באזור 4 לא מופיע כל גילוי מזמן האירוע. הדו"ח מוסיף ומלמד, כי גלאי 4 נמצא תקין - שהרי פעל בהמשך, כתוצאה מן השחזור שערך המומחה. אכן, נתוני הדו"ח שצירף מר פלד לחוות דעתו מהווים ממצאים אובייקטיביים, המדברים בעד עצמם.

17. התובעת טענה כי מר יוסוב בדק אף הוא את המערכת לאחר האירוע – כפי שמשתקף בדו"ח שהגיש מר פלד – וכי בבדיקתו לא מופיע גילוי באזור 4. מכאן ביקשה להסיק, כי העדר

רישום "אזעקה" באזור 4 אינו מחייב את המסקנה כי הפורצים לא ביקרו במקום (ע' 14 לסיכומי התובעת, במרכז). ואולם, מר יוסוב כלל לא התייחס לענין זה בתצהיר עדות ראשית. הוא לא הציג כל תרשומת שהכין בזמן אמת, ואף הודה כי לא ערך שחזור (ר' תשובותיו, פרוטוקול מיום 2.11.2005, ע' 11 ש' 17 - 18 ש' 28, ע' 12 ש' 14 - 15). בנסיבות אלה, אין לדעת בוודאות מהו היקף הבדיקה שערך ואין בפני בסיס ראיתי מוצדק למסקנה המוצעת.

18. ושוב: עיון בדו"ח המערכת שהגיש מר פלד מלמד כי הגלאי שבאזור 4 היה פעיל לאחר האירוע והצליח לחולל אזעקה. על הרקע הזה, אי רישום אזעקה באזור 4, בעיתוי שבו התקיימה הפריצה, מחייב באופן סביר את המסקנה, כי אמנם לא בוצעה גניבה מאזור זה.

19. סיכומה של נקודה זו: הגלאים שבאזור 4 לא הופעלו בעת הפריצה. תקינותם נבחנה - והם נמצאו תקינים. על הרקע הזה מסתברת היא המסקנה, כי אמנם לא בוצעה גניבה מן החדרים של אזור 4. התיזה הנגדית שהציעה התובעת היא היפותטית וחסרת הגיון.

20. התנהלות נציגי התובעת לאחר הפריצה מצביעה אף היא כנגדם. מר גבי הורוביץ הודה, כי ערך רשימה של ציוד חסר "לאחר מספר ימים" מן הגניבה (פרוטוקול ע' 18 ש' 18). הוא העיד: "ביום הארוע הגיעה משטרה אח"כ שמאי ושאלו מה נגנב, יש דברים טריוויאליים שראינו, הבנתי שהיתה פריצה בחדר של אחי, שהוא חדר 3 מצד שמאל. רשימה מסודרת נערכה לאחר מכן, **אין לי את הרשימה אתי**" (ההדגשה הוספה, פרוטוקול ע' 18 ש' 18 עד ע' 19 ש' 2). גם מר מיכאל הורוביץ לא שמר בידי את הרשימה המקורית: "פחות או יותר זכרתי. אני לא זוכר אם היתה רשימה בכתב יד, לא יודע אם שמרתי אותה, היא היתה באחד היומנים/מחברות שלי" (פרוטוקול ע' 22 ש' 16-15). יש לתמוה כי הרשימה המקורית לא נשמרה. אי הצגתה כראיה נזקף מן הבחינה הראיתית כנגד התובעת.

21. זאת ועוד: גב' כוכי בן-יוסף, אשר ישבה באחד מחדרי אזור 4, לא יכלה לאשר כי נעלם מחדרה מחשב נוסף. גב' בן יוסף ציינה בתצהירה, כי כאשר הגיע לעבודה ביום 17.8.2003, ראתה כי המחשב שהיה על שולחנה נעלם (ס' 5, יחד עם חקירתה בפרוטוקול ע' 17 ש' 9-12). לגבי מחשב נוסף ציינה, כי "מאוחר יותר, הזכיר לי מר הורוביץ גבי כי בתוך כל הבלאגן ואי הסדר ששררו בחדרי היה ממוקם גם מחשב נוסף power pc על הרצפה" (ס' 8 לתצהירה, ההדגשה הוספה). בחקירתה הודתה, כי היא "לא זוכרת כלום פרט למחשב והשולחן שלי" וכי היא "לא יכולה לחתום ש[ראתה] את המחשב קודם לכן בחדר" (פרוטוקול ע' 17 ש' 20-23).

22. התובעת ביקשה להסיק מסקנה לטובתה מן העובדה שביקשה להפחית את סכום הביטוח בטרם האירוע (ע' 11 לסיכומיה למטה). בנוסף טענה, כי סירובה לקבל את ההמחאה שמסרה לה חברת הביטוח בעקבות הפריצה משקף את אמונתה בצידקתה (ע' 12, מרכז). אך אלה הן, לכל היותר, ראיות נסיבתיות. אין בהן כדי לשלול ממצאים אובייקטיביים,

המעידים על העדר חדירה של הגנבים לחדרים שבאזור 4. אין צורך לאמר, כי ניתוח מצבם הנפשי של בעלי התובעת לאחר האירוע - על רקע הקושי הכלכלי בו היתה נתונה - עשוי דווקא לתמוך בגרסת הנתבעת.

23. אכן, מן הראיות שבפני עולה, כי היקף הגניבה הוא קטן ממה שהציגה התובעת. אעיר, כי אי העדת החוקר על ידי הנתבעת אינה שוללת מסקנה זו (ר' טענת התובעת בע' 8 לסיכומיה, למטה). לו סברה התובעת כי יש מקום לחקור את החוקר - היה בכוחה להזמין להחקר.

24. כידוע, סעיף 25 לחוק חוזה ביטוח, התשמ"א-1981, פוטר את המבטח מחבותו, אם נמצאה מרמה בתביעת תגמולים. ואולם, התנהלות המבטחת במקרה דנא הפקיעה את זכאותה לדחיה גורפת של התביעה. ענין זה יתברר להלן.

העדר מכתב דחיה; משלוח המחאה; אי ביטול הפוליסה

25. אין מחלוקת, כי בפועל שלחה הנתבעת 1 המחאה לתובעת בעקבות ארוע הפריצה, בסך של 16,294 ש"ח (צילום השיק צורף כנספח ד' לתצהירו של מר גבי הורוביץ). שיק זה לא לווה בכל מכתב הסבר מטעם חברת הביטוח, לפירוט נימוקי התשלום החלקי וסירובה לקבל את תביעת המבוטח במלואה.

26. התנהלות זו של חברת הביטוח לוקה בחסר ואיננה תקינה. סעיף 23 לחוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981, מחייב את חברת הביטוח להדרש לפניית המבוטח ולגבש עמדה ברורה בשאלת החבות. מקום בו החליטה חברת הביטוח לדחות את תביעת המבוטח - כולה או מקצתה - עליה לנמק את הדחיה בגלוי ובאופן מנומק. חובת ההנמקה נלמדת מהוראת סעיף 23 עצמו. היא נגזרת גם מעקרון תום הלב, המוטל על המבטחת כבעל דין חוזי ואף ביתר שאת - נוכח עוצמתה היחסית בהשוואה למבוטח.

27. חובת המבטחת לנמק את החלטתה נהנית מהגיוון כלכלי: ראשית, היא מחייבת את המבטחת להדרש לתביעת התגמולים בכובד ראש, מתוך ידיעה כי יהא עליה להצדיק את עמדתה. שנית, היא מאפשרת לבעלי הדין לקיים דו-שיח ענייני ופורה, בטרם יפנו למסלול של בירור שיפוטי. בדרך זו צפויות להחסך עלויות התדיינות. לבסוף, חובת ההנמקה מאפשרת למבוטח לכלכל צעדיו: אם ישתכנע מנימוקי המבטחת, יוכל לקבל עמדתה ולסגת מתביעתו; אם יעמוד בשלו -- יוכל לפנות למסלול של תביעה, מתוך הערכה מושכלת של סיכויי לזכות בהליך השיפוטי.

28. ואמנם, הנחיות המפקחת על הביטוח מחייבות את חברת הביטוח לפרט את עמדתה ביחס לכל עילות התביעה (ר' הנחיות בענין "חובת המבטחת להודיע למבוטח את עמדתה בנוגע לתביעתו" מיום 9.12.1998 - נספח א' לסיכומי התובעת; וכן הנחיות בענין "פירוט מלוא הנימוקים לדחית תביעה לתשלום תגמולי ביטוח" מיום 29.5.2002 - נספח ב' לסיכומי התובעת). על הרקע הזה נפסק, כי חברת ביטוח שנמנעה מלפרט נימוקיה במכתב דחיה

מטעמה – לא תוכל, ברגיל, להעלות את נימוקיה הכמוסים מאוחר יותר, בשלב ההליך השיפוטי (ר', למשל, בר"ע (מחוזי ת"א) 1182/05 **אסולין נ' הפניקס הישראלי**, מיום 9.10.2002, כב' השי' שרה דותן).

29. הנתבעת ביקשה לראות בדו"ח השמאי את מכתב הדחיה מטעמה (ס' 18(1), 8(2) לסיכומיה). אין בידי לקבל טענה זו. דו"ח השמאי הוא מסמך פנימי הנערך עבור הנתבעת, ואשר מיועד לסייע לה לצורך גיבוש עמדתה. חברת הביטוח עשויה לאמץ את דו"ח השמאי כולו או חלקו, או לדחותו. השמאי אינו מחליף את שיקול דעתה של חברת הביטוח, אלא שחברת הביטוח נעזרת בשמאי לגיבוש עמדה עצמאית משלה. על כן, דו"ח שמאי אינו מהווה תחליף למכתב מאת המבטחת עצמה, בה עליה לפרט את נימוקיה לדחיה.

30. במקרה דנא, התנהגות המבטחת כלפי המבוטח מנוגדת לחובתה על פי דין, והיא מהווה ויתור על הזכות להדוף באופן גורף את תביעת התגמולים. ראשית, המבטחת משכה המחאה לטובת המבוטחת. סכום ההמחאה אינו שרירותי, אלא נובע מערך השיפוי שבדו"ח השמאי, בהפחתת דמי השתתפות עצמית וכנון הביטוח (ר' פירוט בספח השיק). שנית, הנתבעת מעולם לא ביטלה את הפוליסה, חרף הראיות שהיו בידיה – דו"ח מומחה האזעקות ודו"ח השמאי – ואשר עוררו חשד למרמה. ולבסוף, המבטחת מעולם לא הודיעה למבוטחת, כי היא דוחה את תביעתה.

31. כמובן, בעל דין חוזי עשוי להמצא כמי שמחל על זכותו, אף אם בוצעה כלפיו תרמית. כך רשאי נפגע מהפרת חוזה לוותר על זכותו לבטל את החוזה, כנגד מי שהטעה אותו בעת הכריתה (ס' 15 לחוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973). במקרה כזה, החוזה יעמוד בתוקפו, חרף הפגם (שנמחל). בנסיבות המקרה שלפנינו, התנהלות המבטחת כלפי המבוטחת מחייבת אותה. אין לאפשר לה להתנהל באופן בלתי עקבי, ולשמור על "קלפי גיוקר" שיישלפו לראשונה בעת הדיון השיפוטי. שיגור ההמחאה, אי ביטול הפוליסה והעדרו המוחלט של מכתב דחיה – כל אלה יוצרים ויתור ומניעות כלפי המבטחת, ושוללים ממנה את הזכאות לדחיה גורפת של התביעה.

32. הנתבעת 1 ביקשה לראות בהמחאה ששלחה אך משום "נסיון לסלק את התביעה בפשרה" (ס' 18(1) לסיכומיה). אין בידי לקבל טענה זו. באופן רגיל, נכונות לתשלום מעידה על הכרה בחבות. אמנם, בעל דין עשוי להסכין לתשלום מתוך פשרה ורצון להמנע מהליך שיפוטי; ואולם במקרה הנדון נכשלה הנתבעת מלמלא חובתה ולרשום מכתב מפורט, בו היא מפרשת את נימוקי התשלום וסיבת הדחיה של יתרת התביעה.

33. סיכומה של נקודה זו: אני דוחה את טענת הנתבעת, לפיה יש לדחות כליל את תביעת המבוטחת. יחד עם זאת, התביעה תידחה בנוגע לציוד שהיה מצוי בחדרי אזור 4, ואשר בקשר אליו לא הוכחה גניבה (מחשב פנטיום ושני מחשבי power pc).

דרישת המיגון: החייגן

34. הנתבעת טענה כי חייגן הטלפון, שאמור היה להזעיק את בעלי המבוטחת בעת ארוע פריצה – לא עבד. לטענה עובדתית זו יש סימוכין בחומר הראיות: בתוספת לחוות דעתו של מר אורן פלד צוין כי בדו"ח פירוט שיחות הטלפון היוצאות ממשרד התובעת לא הופיעו במועד הרלבנטי שיחות אל המנויים (כן ר' חקירתו, פרוטוקול ע' 50 ש' 29-27). מר גבי הורוביץ הודה כי במועד הפריצה לא התקבלה הודעה בטלפון שלו (פרוטוקול ע' 19 ש' 27-24). כן יש לציין את עדותו של מר יוסוב לפיה "היתה בעיה בקו הטלפון. הוא היה מנותק ולכן החייגן לא פעל" (פרוטוקול ע' 11 ש' 14).

35. למרות זאת, אני סבורה כי אין למשוך בענין זה מסקנה כנגד התובעת. הטעם לכך הוא כפול: ראשית, הנתבעת נמנעה מלדחות את תביעת התגמולים בטענה של כשל במיגון. כאמור, המבוטחת לא רשמה כל מכתב דחיה - בניגוד לחובתה על פי דין. בפועל אף שיגרה למבוטחת המחאה - בסכום הנובע מדו"ח השמאי. התנהלות זו מלמדת כי ויתרה על טענות כלשהן גם בענין העדר מיגון. ושוב: חברת הביטוח אינה רשאית לכמוס טענות בעת שהיא מבררת את תביעת התגמולים. עליה לשטוח בפני המבוטח את מלוא עמדתה המנומקת לדחית תביעתו. משבחרה המבוטחת להכיר בתביעה – הרי שהיא מחויבת במצגיה.

36. שנית, אף כי הרשימה המקורית (00) כללה דרישה ל"חייגן", הרי שדרישה זו הופיעה על דרך הסתם, ללא כל פירוט או הבהרה (ר' נספח א' לתצהיר גבי הורוביץ). החסר בענין זה בולט על רקע התוספת לפוליסה (01), שם נרשם: "המערכת תחובר באמצעות חייגן ל- 3 מנויים" (נספח א'1 לתצהיר החתם). ואולם, התוספת נשלחה אל המבוטחת לראשונה ביום 14.8.2003 (ר' תאריך ההדפסה ע"ג התוספת, נספח 1א לתצהיר החתם; כן ר' מזכרו של סוכן הביטוח, ת/2; וכן עדותו, פרוטוקול מיום 3.11.2005 ע' 42 ש' 10-9). מובן, כי אם הדרישה החדשה שוגרה אך ביום 14.8.2003, ערב ארוע הפריצה, הרי שלא ניתנה למבוטחת שהות סבירה להתארגן על מנת לבצעה. בנסיבות אלה, אני סבורה כי הכשל בחייגן אינו צריך לעמוד לתובעת לרועץ.

היקף הנזק

ערכי שיפוי וערכי כינון

37. הנתבעת נאותה לשפות את המבוטחת בערכי שיפוי בלבד. לשיטתה, "בכדי שתהא זכאית התובעת לפיצוי בערכי כינון, עליה להוכיח כי רכשה בפועל פריטים חילופיים מאותו סוג ומאותה איכות של הפריטים שנטען כי נגנבו" (פיסקה 6.1.1, ס' 5 לסיכומיה). לפי הנטען, אם נתקלה המבוטחת בקושי לממן רכישה של ציוד חלופי, היה עליה ליטול הלוואה: "התובעת יכולה היתה ליטול הלוואה ולתבוע מן הנתבעת את עלויות מימון הלוואה..." (שם, בס' 12).

38. ודוק: הנתבעת אינה מתכחשת לעצם חבותה לפי הפוליסה -- לשפות את המבוטח בערכי כינון; אלא שלטענתה, על המבוטח להוכיח כי אמנם רכש ציוד חלופי, וזאת כתנאי לתשלום לפי ערך כינון. אין בידי לקבל טענה זו. הנתבעת לא הצביעה על תניה בפוליסה, המאפשרת לה לדחות את מועד התשלום בערכי כינון לשלב שלאחר רכישת הציוד בפועל על ידי המבוטח. ביטוח התכולה במקרה דנא כלל "ערך החלפה בחדש לציוד וריהוט", וזאת ללא סייג או התנאה בביצוע רכישה בפועל (ר' פרק 1 ברשימה, נספח א' לתצהירו של מר גבי הורוביץ). בכך שונה המקרה דנא מן הפרשה המפורסמת בענין **מלון דבורה**, שם נרשם בפוליסה כי התשלום בערכי כינון מותנה בהוצאו בפועל (ע"א 191/80 **הפניקס הישראלי חברה לביטוח בע"מ נ' מלון דבורה בע"מ**, פ"ד לה(4) 714).

39. מטרתו של סעיף הכינון החוזי היא לאפשר למבוטח לרכוש ציוד חדש חלף הציוד שנגנב או ניזוק. בדרך זו יוכל להעמיד את עצמו במצב בו היה נמצא לולא הגניבה, ולשקם את עסקו (ר', למשל, יי אליאס, **דיני ביטוח**, כרך א' (תל-אביב, 2002), 103-100). הסדר הכינון נועד להקטין את סיכוני הגניבה ולמזער את התוצאה הכלכלית החמורה העלולה להתחולל בעקבותיה. ציפיתו הסבירה של המבוטח היא, כי הסדר הכינון יעמוד לו כמטריה מגנה ביום סגריר. לשם כך דאג מראש לבטח את רכושו, ולשלם לחברת הביטוח פרמיות סדירות. התנית הפיצוי על ידי המבטחת ב"רכישה תחילה" - בלא שהוסכם על כך במפורש בחוזה הביטוח - עלולה לסכל את יעד השיקום. כך הוא המצב במיוחד מקום בו המבוטחת סובלת מקושי כלכלי - כפי שארע במקרה דנא (ר' לענין זה הודאת המבטחת, למשל בס' 81(8), וכן 3.5 (1) לסיכומיה).

40. המבטחת התחייבה כלפי המבוטחת לשפותה בגין נזקי גניבה על פי "ערך החלפה בחדש", ללא סייג. על כן היה עליה לשלם תגמולים בערכי כינון, ללא תלות ברכישה בפועל. אכן, מעת שהוכחה החבות על פי הפוליסה - על חברת הביטוח לשלם. לשם כך קיבלה מן המבוטח פרמיות. עתה עליה למלא את חלקה בעיסקה.

41. על פי דו"ח השמאי, ערך הכינון עמד על סך **33,693** ₪ (עבור הפריטים אשר לגביהם אין מחלוקת כי נגנבו או ניזוקו). התובעת לא הציגה כל חוות דעת שמאית נגדית להוכחת ערך הכינון. על כן, על הנתבעת לשלם תגמולים לפי ערך הכינון שאישר השמאי מטעמה, בניכוי דמי השתתפות עצמית לפי הפוליסה (2.5%), וכאשר הם נושאים הפרשי הצמדה וריבית כחוק ממועד חוות הדעת השמאית (23.10.2003) ועד לתשלום בפועל.

42. בנוסף, תשלם הנתבעת 1 סך של 2,576 ₪ בגין טייפ גיבוי (בהפחתת 2.5% בגין השתתפות עצמית). לא נטען כי הטייפ היה מצוי באזור 4, ולא השתכנעתי כי היתה הצדקה להשמטתו. אשר לערכו - התובעת הציגה חשבונית רכישה (נספח ד' לתצהיר גבי הורוביץ) וכן הצעת מחיר לרכישת טייפ חדש (נספח ד' לתצהיר גבי הורוביץ). שמאי חברת הביטוח ציין ערכי שיפוי בלבד (חוות דעת משלימה מיום 14.8.2005). על רקע האמור לעיל, אני מקבלת את התביעה ברכיב זה, בערכי כינון.

3 תוכנות פרי-הנד ותוכנת קשרים –

43. שמאי המבטחת לא אישר את תביעת התגמולים בראש נזק זה, שכן: "המבוטחים הוכיחו רכישה הסטורית של 2 תוכנות קווארק בלבד – התבקשו מספר פעמים אך לא הוכיחו רכישה חוקית של תוכנות פרי-הנד וקשרים, אלו אינן כלולות איפוא בהערכתנו" (ס' 8, בעמוד האחרון לחוות הדעת). בעדותו הסביר השמאי, כי אינו חולק על עצם החזקת התוכנות בידי המבוטחת (פרוטוקול מיום 3.11.2005 ע' 34 ש' 4-6):

"הדו"ח מאשר שהתוכנות האלה חלקן היו בעבר בידי המבוטחים, לא זו הנקודה עליה דיברתי, אין לי שום ספק שהתוכנות היו בידיהם פיסית ויתכן שנגנבו. ההתייחסות שלי היתה אם שולם או לא שולם עבור התוכנות. בדו"ח הסוקר לא ראיתי הוכחת רכישה".

44. מר גבי הורוביץ העיד, כי התוכנות התקבלו במסגרת "עסקת ברטר", כנגד פרסום במגזין של חברה קשורה, והודה כי אין בידו מסמך שמתעד את עסקת החליפין (פרוטוקול מיום 2.11.2005, ע' 20 ש' 19-23). על הרקע הזה טענה הנתבעת, כי המבוטחת לא הוכיחה שקיבלה את התוכנות בצורה חוקית, וכי יתכן שהן העתקו בצורה פיראטית (פיסקה 6.1.2 לסיכומיה).

45. אין בידי לקבל את עמדת הנתבעת בענין זה. משנמצא כי התוכנות הוחזקו בידי המבוטח, והיו בשימוש, הרי שאובדןן (בעקבות הגניבה) צפוי להסב לו נזק. נזק זה הוא בר פיצוי במסגרת הפוליסה, אשר כיסתה גם "תוכנות" (ר' הרשימה לפוליסה, נספח א' לתצהירו של מר גבי הורוביץ). ברגיל, השאלה כיצד התקבל הנכס אצל המבוטח אינה מעניינה של חברת הביטוח. הטענה בדבר "פיראטיות" נזרקה לחלל האויר בעלמא והיא חסרת גיבוי ראיתי. נוכח הכיסוי הביטוחי ל"תוכנות", ובשים לב לכך שהתוכנות היו בשימוש המבוטחת - צומחת חובת המבטחת לשפות בגין האובדן.

46. להוכחת ערך התוכנות, הציגה התובעת שתי הצעות מחיר (נספחים ד' 12 ו- ד' 13 לתצהירו של מר גבי הורוביץ). שמאי חברת הביטוח בחר שלא לאמוד את שוויין (ר' פרק "דרישה והערכה" בחוות דעתו וכן ס' 2 בתוספת לחוות הדעת מיום 14.8.2005). בנסיבות אלה, אני מקבלת את תביעת התובעת בראש נזק זה ומעמידה את סכום הפיצוי בגין התוכנות הנ"ל על סך של 9,681 ₪ (בניכוי השתתפות עצמית בשיעור 2.5%). סכום זה יישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום הגשת התביעה ועד לתשלום בפועל.

47. שלושת מסכי מקינטוש - בענין זה, לא הוכיחה התובעת את הנזק הנטען. שמאי חברת הביטוח העיד כי בשני ביקוריו במשרדי התובעת, ראה שהמסכים מחוברים למחשבים ועובדים (ר' פרוטוקול מיום 3.11.2005 ע' 32 ש' 4-9; כן ר' עדכון לחוות הדעת מיום 14.8.2005). התובעת לא הציגה כל ראיה אובייקטיבית, ממנה ניתן ללמוד על נזק למסכים

(ור' למשל ע"א (מחוזי נצ') 1240/00 סליק נ' כלל חברה לביטוח בע"מ (מיום 3.5.2001).
אני דוחה את התביעה בראש זה.

48. עלות התקנת מחשבים ותוכנות לאחר הגניבה – התובעת לא הפנתה לכל מקור ממנו
נשאבת חובת המבטחת לשפותה ברכיב זה. אני מקבלת את טענת התובעת, לפיה מדובר
בנוק תוצאתי שאיננו מכוסה (ר' פרק 1 ס' ד' 3 לחלק הכללי של הפוליסה).

49. אני דוחה את התביעה גם בכל הקשור לסורק. הנוק הנטען בענין זה לא הוכח. לא נסתרה
גרסת השמאי לפיה התובעת סירבה להעביר את הסורק לבדיקת מעבדה (ר' ס' 7 בעמוד
האחרון לחוות הדעת השמאית).

הפסד הכנסה

50. התובעת דרשה לחייב את המבטחת בהפסד הכנסתה, אשר לפי הנטען נגרם לה בעקבות
"התנהלותה חסרת תום הלב של חברת הביטוח, ואי העברת תגמולי הביטוח שאינם
שנויים במחלוקת ואי מתן פיצוי כספי שיאפשר לכנן את הנוק שאינו שנוי במחלוקת" (ע'
19 לסיכומיה). לפי הנטען, אי תשלום של תגמולי הביטוח מנע מן התובעת לרכוש ציוד
חלופי לציוד שנגנב. על כן הוגבלה יכולתה לבצע עבודות, וממילא נפגעה הכנסתה.

51. להוכחת נזק זה הציגה התובעת את חוות דעתו של רו"ח שמואל שלזק (מיום 28.6.2005).
רו"ח שלזק הציג בחוות דעתו, כי "הפסד המשרד מפעילות בחצי שנה לאחר אירוע
הפריצה הסתכם בסך של 83,627 ₪" (ע' 3, פרק "סיכום"). ואולם, בחקירתו הנגדית
התברר, כי המומחה התעלם מנתונים רלבנטיים, אשר מלמדים על ירידה משמעותית
בהיקף פעילות המבוטחת, ללא תלות בארוע הגניבה. ראשית, רו"ח שלזק בחר להוציא
מחישוביו את חודש יולי 2003, למרות שזהו החודש שקדם לפריצה. מתברר, כי בחודש
זה חל קיטון משמעותי בהכנסות המבוטחת, וזאת מחמת מעבר העסק למיקום חדש
(עדותו של רוח שלזק, פרוטוקול מיום 2.11.2005, ע' 7 ש' 15-7). רו"ח שלזק הודה, כי אם
מתחשבים בנתוני חודש יולי 2003, אזי הפער בין המחצית הראשונה של שנת 2003, לבין
המחצית השניה של שנה זו (בגדרה התרחשה הפריצה) – קטן באופן משמעותי מן הפער
שהוצג בחוות דעתו, ועומד על 16,500 ש"ח בלבד.

52. שנית, רו"ח שלזק הסתפק בהשוואה בין המחצית הראשונה של שנת 2003 למחצית
השניה שלה, ולא ערך כל השוואה לנתוני שנת 2002 (פרוטוקול מיום 2.11.2005, ע' 7 ש'
24 עד ע' 8 ש' 2). עיון בנתוני המחצית הראשונה של שנת 2002 מלמד, כי "בהורובין היתה
ירידה של 60% הכנסות בין שנת 2002 ל-2003" (עדותו של רו"ח שלזק, פרוטוקול ע' 8 ש'
10-7). אשר למחצית השניה של שנת 2002 – הנתונים מלמדים על ירידה של 75% (שם, ש'
15-14). רו"ח שלזק הוסיף, כי גם אם נתעלם מהארועים החריגים (מעבר העסק), הרי
שבין שנת 2002 לשנת 2003 מסתמנת מגמה של ירידה בהיקף ההכנסות, בשיעור של 30%
(שם, ש' 24-19).

53. בנוסף התברר, כי מומחה התובעת התיחס בחוות דעתו לפעילות מצרפית של שתי חברות: "הורוביץ הפקות בע"מ" ו"קרדיט הוצאה לאור בע"מ". ואולם, רק "הורוביץ" היא המבוטחת לפי הפוליסה, ו"קרדיט" אינה מבוטחת כלל. התובעת ביקשה לראות בכך ענין טכני גרידא, והפנתה לבקשתה לשינוי שם המבוטחת, על דרך הוספת שמה של "קרדיט" לצד "הורוביץ" (ר' למשל עדותו של סוכן הביטוח, פרוטוקול מיום 3.11.2005 ע' 44 ש' -12 (23). ואולם אין מחלוקת, כי בפועל "קרדיט" לא הוספה כמבוטחת. אין לקבל את טענת התובעת, כאילו מדובר אך בתיקון טכני של שם. מר מיכאל הורוביץ הודה, כי כל אחת מן החברות עוסקת במישור אחר: "הורוביץ" עוסקת בעבודות לעיצוב גרפי, ואילו "קרדיט" מפיצה מגזין נושאי בתחום זה (פרוטוקול מיום 2.11.2005, ע' 22 ש' 17 ואילך). למעשה, מדובר בשני מרכזי רווח עצמאיים, המתבטאים בדו"חות כספיים נפרדים (כפי שעולה מחוות דעתו של רו"ח שלזק).

54. למרות האמור לעיל, יש לקבל כי התובעת סבלה הפסד הכנסה מסוים כתוצאה מדרך הילוכה של המבטחת. המבטחת סירבה לשפותה בערכי כינון, חרף זכאותה החוזית של המבוטחת לפיצוי מסוג זה. המבוטחת התמהמהה בתשלום שנאותה לשלם (בערכי שיפוי), ומשכה שיק לטובת המבוטחת אך ביום 27.10.2003 – כחדשיים ומחצה לאחר שהוגש לה דו"ח השמאי (מיום 14.8.2003). בנוסף, המבטחת לא ליוותה את ההמחאה בכל מכתב הסבר ולא נימקה החלטתה לדחות את חלק הארי של תביעת התגמולים. התנהלות זו שללה מן המבוטחת אפשרות לקיים עם חברת הביטוח דו-שיח אפקטיבי. אין להתעלם מכך, כי אובדן מחשבים ותוכנות, בעסק שענינו גרפיקה ממוחשבת, צפוי להאט את קצב העבודה ולפגוע באפשרות ליטול התחייבויות חדשות.

55. הלכה היא, כי חברת ביטוח המפרה חוזה ביטוח, ובתוך כך את חובתה לפעול בתום לב למילוי חובתה כלפי המבוטח, עלולה להתחייב בנזק שהוא תוצאה מסתברת של ההפרה (ר' למשל: י' אליאס **דיני ביטוח** (כרך א, תשס"ב) ע' 388-387). על דרך של הערכה, ונוכח אופי הציוד שנגנב, וכן בהתחשב בפער שבין ערך הכינון לשיפוי (כמפורט בדו"ח השמאי), ובמשך העיכוב במשיכת ההמחאה, אני מעמידה את הפיצוי בראש זה על סך של **5,000 ₪**, אשר יישאו הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום הגשת התביעה ועד לתשלום בפועל. למען הסר ספק, אין לנכות דמי השתתפות עצמית מסכום זה.

התביעה בענין הדרישות לשיפור המיגון בעקבות הפריצה

56. התובעת עתרה לחייב את הנתבעים ב"הוצאות סרק", כטענתה, שנשאה בהן כדי לעמוד בדרישות המבטחת לשיפור המיגון בעקבות הפריצה. בבסיס תביעה זו מונחת טענה, כי הדרישות נדרשו בקלות ראש על ידי נציגי הנתבעת, וכי בפועל הן לא היוו תנאי לכיסוי הביטוחי. אני סבורה כי תביעה זו – בדין יסודה.

הפן הראייתי

57. בעקבות ארוע הפריצה העביר סוכן הביטוח למבוטחת רשימה של "שיפורי מיגון", הנדרשים לצורך ביטוח המחשב החדש שרכשה התובעת (מכתב מיום 19.8.2003, נספח ז' לתצהירו של מר גבי הורוביץ). במכתבו ציין הסוכן, כי המבוטחת נדרשת לבצע 4 שיפורי מיגון: סורגים בחלונות, פלדלת בכניסה, חיבור מערכת האזעקה למוקד וכן ריתוק המחשבים. המבוטחת הודיעה כי ביצעה את הנדרש, ובתוך כך התקינה סורגים לחלונות ורכשה כלובים למחשבים (ר' הודעותיה לסוכן הביטוח מיום 27.8.2003 ומיום 2.9.2003 - נספחים ח1, ח2 לתצהירו של מר גבי הורוביץ).

58. מאוחר לכך, ביום 4.9.2003, יצא מכתבו של חתם חברת הביטוח, בו פורטו "דרישות לשיפור המיגון" (ר' נספח ט2 לתצהירו של מר גבי הורוביץ, המופיע גם כנספח ו' לתצהיר החתם). מכתב החתם הוא מפורט ביותר, כדלקמן:

1. החלפת דלת הכניסה למשרד בדלת פלדה עם מנעול ג'ואל עליון.
2. חיבור מערכת האזעקה הקיימת במשרדים למוקד – התקשורת למוקד תכלול אינדיקציות דריכה, אזעקה, איפוס, ניטרול, נפילת מתח רשת/מצבר. הסכם ההתקשרות עם המוקד יחייב בהזעקת מורשה כניסה בכל רישום אינדיקציית פריצה, הלה יגיע לבדיקת מיגונים פיזיים ואלקטרוניים.
3. חיבור גלאי עשן למערכת האזעקה. (אורכה לסעיף 3 עד תאריך 8.9.03).

כפי שניתן לראות, מכתב זה אינו כולל את הדרישה להתקין סורגים לחלונות וכלובים למחשבים.

59. החתם העיד, כי דרישות המיגון שהציג סוכן הביטוח למבוטחת נסמכו על המלצות השמאי לשיפור המיגון, ותואמו עמו (ס' 8ב, ס' 8ד לתצהירו וכן נספחים ג' ו-ד' לתצהיר). לטענת החתם, מכתבו מיום 4.9.2003 כולל רק את תוספת הדרישות אשר טרם בוצעה בפועל על ידי המבוטחת (ס' 18 – 18ז לתצהירו). בחקירתו הודה, כי לא הוציא הודעה מסכמת הכוללת את כל דרישות המיגון (פרוטוקול מיום 3.11.2005 ע' 39, ש' 13-15). בנוסף, לא יצאה כל תוספת לפוליסה בעקבות דרישות המיגון החדשות (פרוטוקול ע' 40 ש' 19-20).

60. סוכן הביטוח, מר חורב, העיד כי יצאו שתי מהדורות של תוספת לפוליסה (01) – האחת שוגרה על ידו למבוטחת ביום 14.8.2003, בסמוך לפני הפריצה (ר' מזכרו ת/2). תוספת זו "היא תוצאה של מעבר המשרד ושינויים בתכולה" (פרוטוקול מיום 3.11.2005, ע' 43 ש' 6-7). מהדורה נוספת של תוספת 01 שוגרה למבוטחת ביום 2.10.2003, וזאת לאחר הפריצה (ר' מזכרו ת/3 וכן עדותו בפרוטוקול מיום 3.11.2005, ע' 42 ש' 9 עד ע' 43 ש' 20). מר חורב ציין, כי מהדורה זו התעכבה במשרדו "בגלל התכתובת שהיתה ביני לבין החתם בנושא המיגונים בו ביקשתי לתקן על פי הדרישות של המבוטחים" (ע' 43 ש' 13-16).

61. בנושא פירוט המיגון הפנה מר חורב לטיטת מכתבו של החתם, בו הופיעה דרישה לשיפור מיגונים בעקבות הפריצה (נספח ו' לתצהירו של מר חורב). מר חורב רשם על גב הטייטה, בכתב ידו: "אני עדיין מחכה לתיקון המכתב הזה!" (שם). בתצהירו הסביר:

"מאחר במכתב הנתבעת מיום 28.8.03 הופיעו רק חלק מדרישות המיגון אשר צוינו בשיחה הטלפונית עם החתם, בתאריך 1.9.03 ביקשתי מן החתם כי ידאג לתקן את המכתב ולכלול בו את כל דרישות שיפורי המיגון, אף אם חלק מדרישות אלו כבר בוצעו על ידי המבוטחת" (ההדגשה הוספה; ר' ס' 5 לתצהירו).

62. החתם לא תיקן את טיטת מכתבו בענין הדרישות לשיפור המיגון. המכתב החתום מיום 4.9.2003 (נספח ו' לתצהירו) מפרט את הדרישות לשיפור המיגון -- ואלה אינן כוללות סורגים לחלונות וכלובים למחשבים. הנתבעת גם לא הציגה כל תוספת או עדכון לפוליסה, הכוללים דרישה לסורגים וכלובים. התוספת 01, שצירפה הנתבעת לתצהירם מטעמה, אינה כוללת דרישה כזו (ר' נספח א'1 לתצהיר החתם).

דין

63. חברת הביטוח מצווה לפרש ולפרט את דרישות המיגון המהוות תנאי לכיסוי הביטוחי (ס' 3 לחוק חוזה הביטוח, תשמ"א-1981; ע"א 4819/92 אליהו חברה לביטוח בע"מ נ' ישר, פ"ד מט(2) 749). כענין של מדיניות שיפוטית, אין לאפשר לחברת הביטוח לפזר ולפצל דרישותיה בין מסמכים שונים, או להותיר חלק מן הדרישות ללא פירוט כתוב. התנהלות מעין זו מהווה מקור לתקלות. דומה כי לא ניתן להפריז בחשיבותו של הדיוק בענין דרישות המיגון, שהרי הן מהוות תנאי לעצם הכיסוי הביטוחי.

64. במקרה הנדון, התוספת לפוליסה (01) ומכתבו של חתם חברת הביטוח מיום 4.9.2003, מדברים בעד עצמם. אין בהם זכר לדרישת סורגים או כלובים.

65. אין לקבל את טענת החתם, לפיה מכתבו מיום 4.9.2003 נועד אך להוסיף על דרישות שכבר בוצעו בפועל על ידי המבוטחת. נוכח הפירוט המופיע במכתב, מסתברת היא יותר טענת התובעת, כי מדובר בסיכום הדרישות, ולא רק בתוספת על פני הקיים. יושם אל לב כי המכתב נוקט בלשון קטגורית: "הננו להודיעך כי עקב ביקור סוקר מטעמנו במקום תנאי מוקדם לכיסוי הביטוח שבנדון יהא עם קיום ביצוע ההגנות הבאות:...". בסיפת המכתב נכתב: "יש לבצע דרישותנו אלה במידי", וכן: "ביצוע ההגנות הנ"ל הינו תנאי לקבלת כיסוי ביטוחי בחברתנו". ניסוח תקיף זה תומך אף הוא בגרסה, כי המכתב נועד להקיף את מלוא הדרישות לשיפור המיגון.

66. יצוין, כי עדות החתם היתה מבולבלת ולא היה בה הסבר מספק להתנהלות הנתבעת בהצבת הדרישות החדשות. כך, החתם צירף לתצהירו את מכתב הסוכן אליו מיום

19.8.2003, בו נרשם: "בנושא המחשב החדש, הבהרתי ללקוחות כי אין כיסוי פריצה למחשב החדש ללא קיום כל דרישות המיגון (כמפורט בנספח 1)". "נספח 1" הוא מכתב הסוכן למבוטחת, הכולל דרישה לסורגים בחלונות ולכלובי מחשבים (ר' נספח ד' לתצהיר החתם). למרות צירוף המכתב לתצהירו, טען החתם בחקירתו כי כלל לא ראה את המכתב בזמן אמת (פרוטוקול ע' 37 ש' 1-25). החתם גם סתר עצמו בכל הקשור להפקת התוספת: תחילה טען כי הפיק את התוספת 01 ביום 14.8.2003 (ע' 36 ש' 23-27). לאחר מכן ציין כי זו תוספת שהפיק בגין "שיפורי מיגון כתוצאה מהפריצה" (ע' 37 ש' 16). לבסוף טען שהתבלבל (ע' 37 ש' 18).

67. סיכומה של נקודה זו: הוכח, כי חברת הביטוח הציגה בפני המבוטחת דרישות למיגון ביתר, אשר בסופו של יום לא נדרשו כתנאי לכיסוי הביטוחי. התנהלות זו מהווה התרשלות כלפי המבוטחת. חברת הביטוח אינה רשאית לנהוג כלאחר יד בדרישות המיגון שהיא מציבה. עליה להביא בחשבון, כי מבוטח סביר יכלכל צעדיו בהתאם לדרישותיה וישאף להתקין את אמצעי המיגון הנדרשים, על מנת לזכות בכיסוי ביטוחי. חובת תום הלב, לצד תלותו של המבוטח בדרישות המיגון שמכתיבה המבוטחת, מחייבים את חברת הביטוח לנהוג איפוק, ולהציג דרישותיה לאחר בדיקה. במקרה הנדון, חברת הביטוח (באמצעות החתם והסוכן) הציגה דרישות למיגון מוגבר (סורגים וכלובים). המבוטחת מילאה את הדרישה. בדיעבד התברר, כי מיגון זה לא נדרש לצורך הכיסוי הביטוחי.

68. התרשלות חברת הביטוח גרמה למבוטחת לשאת בהוצאות יתר. יחד עם זאת, יש להביא בחשבון כי המיגון הנוסף תרם בפועל לשיפור ההגנה, וכי התובעת הפיקה מכך הנאה. על הרקע הזה, ראוי לשפות את התובעת ב - 75% מן ההוצאות היתרות.

69. חשבוניות יא 2 ו - יא 3 (לתצהירו של מר גבי הורוביץ) משקפות רכישות מיגון מיום 20.8.2003 ומיום 28.8.2003. לעומת זאת, חשבוניות יא 1 היא מיום 2.2.2004 - הרבה לאחר אירוע הפריצה, ולאחר מכתב החתם מיום 4.9.2003 (ואף לאחר שיגור התוספת ביום 2.10.2003 - ת/3). בנסיבות אלה, אין לקשור בין ההוצאה לבין דרישות היתר, ואין מקום לשיפוי.

70. התוצאה היא, שיש לקבל את תביעת המבוטחת בראש זה באופן חלקי. אני מטילה על הנתבעת 1 לפצותה בסך של 3,009 ₪ (75% מסכומי החשבוניות יא 2, יא 3), שיישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום 24.8.2003 ועד לתשלום בפועל. למען הסר ספק, אין לנכות דמי השתתפות עצמית מסכום זה.

71. אשר לסוכן הביטוח (נתבע 2) -- לא מצאתי כי התרשל כלפי המבוטחת. דרישות המיגון החדשות פורטו על ידו כתוצאה מדרישת החתם וכשלוח של חברת הביטוח. אשר על כן, התביעה כנגד הנתבע 2 - נדחית. בנסיבות הענין ונוכח הייצוג המשותף של הנתבעים, אין צו להוצאות.

72. לסיכום, הנתבעת 1 תשלם לתובעת פיצויים, כמפורט לעיל בפסק הדין. בנוסף, תישא הנתבעת 1 בהוצאות התובעת בהליך זה, וכן בשכ"ט עו"ד בסך של 12,000 ₪ ובתוספת מע"מ כחוק. אעיר, כי לא מצאתי לנכון לחייב את הנתבעת 1 בהוצאות מוגברות. אמנם, התנהלות הנתבעת בבירור תביעת התגמולים התגלתה בחלקה כבלתי תקינה; ואולם מן הצד השני עומדת התנהלותה הבלתי תקינה של התובעת, בכל הקשור להיקף הגניבה.

**ניתן היום ו' בניסן, תשס"ו (4 באפריל 2006) בלשכתי בהעדר הצדדים.
המזכירות תמציא העתק פסק הדין לב"כ הצדדים בדואר רשום.**

ד"ר איריס סורוקר, שופטת